

ČESKOSLOVENSKO 1918 – 1939

I. část

Specializovaná příručka známek a celistvostí

Emise Hradčany, ČK a přetiskové emise Hradčan,
Předběžné a souběžné emise výplatních
rakouských a uherských známek

© MERKUR-REVUE

Vážení čtenáři – filatelisté,

právě vychází nový katalog s přepracovanými cenami známek a novými poznatky, které dosud nebyly v katalogu uvedeny. Jedná se o I. část zaměřenou na výplatní známky předběžných a souběžných rakouských a uherských vydání. Dále pak známek „Hradčan“ a jejich přetiskových emisí.

Katalog je určen všem sběratelům československých známek, zvláště ale specialistům zabývajících se sbíráním „Hradčan“.

Katalog začíná zpracováním a oceněním známek předběžných i souběžných, jak rakouských tak i uherských. Dále pak jejich poštovním použitím jak na celistvostech, tak i na poštovních formulářích.

Pokračuje známkami „Hradčan“, zde bychom chtěli upozornit sběratele zvláště na kapitulu zkusmých tisků, které jsou zde vyobrazeny, popsány a oceněny tak, aby měl sběratel možnost znát nejen jejich cenu, ale i jak daný zkusmý tisk vypadá. Novinkou v katalogu je také podrobné ocenění známek s ministerskými perforacemi jak u emise Hradčany, Doplatních i plebiscitních známek.

Další novinkou je ocenění celistvostí v samostatných tabulkách v jednotlivých tarifních obdobích dle jejich poštovního použití.

Dále následuje vydání červeného kříže, leteckých známek a známek výpotřebního vydání „Hradčan“.

Katalog končí detailním zpracováním vydání SO 1920 na známkách „Hradčan“, ve kterém najdou specialisté mnoho nových informací a zajímavostí.

Ocenění známek a jejich vad platí pro kusy v bezvadné kvalitě s originálním lepem. Uváděné ceny celistvostí je třeba chápat jako minimální, zejména u zajímavých frankatur nebo destinací.

Katalog je doplněn o tabulky s poštovními tarifními obdobími.

Doufáme, že tato první část katalogu přinese filatelistické veřejnosti nové poznatky a informace, které sběratelé použijí ke zkvalitnění svých sbírek československých známek.

80 HRAČANY ČSR 1918 - 1939

Barevné odlišky zoubkovaných známek
Pro barevné odlišky zoubkovaných známek platí v podstatě totéž co pro známky nezoubkované (viz výše). Pro informaci dále uvádíme přehled barevných odlišných zoubkovaných známek podle Monografie č. známek I, díl [3,-1]. U jednotlivých barev jsou v závorkách velkými písmeny uvedeny odlišky zoubkované, které jsou v ostnů známy. Zdůrazňujeme, že přehled je jen orientační a nemusí tedy být zcela přesný ani úplný.

- 1 h. holub, tmavě holubá (všechny C)
- 5 h. zelená, tmavě zelená (D,E)
- 5 h. modrozelená (A,B,C,D,E,F), tmavě modrozelená (A,B,C,D,E,F)
- 10 h. červená, tmavě červená (všechny D)
- 10 h. zelená, tmavě zelená (A,B,C)
- 20 h. modrozelená (A,C,D)
- 20 h. kamínková, růžová (A,C)
- 25 h. modrá, světle modrá, ultramarínová (A,D)
- 25 h. fialová (A,B,D,E,F), hnědočervená (D,E,F), černočervená (D,F)
- 60 h. žlutobíločervená (A,B), červeně oranžová (A,B), žlutá (A,B)
- 120 h. fialá, světle fialá (obě D)
- 200 h. ultramarínová, modřofialová, modřá (A)

60

88 HRAČANY ČSR 1918 - 1939

21 A4 - 20 h. fialová se známko 2 h. bílá v kř. ž. 26 h. provedena se známko 20 h. v černé barvě na křídlovém papíře

21 A4 - známko Michovského mlýna v ozdobě barvy na křídlovém papíře s hodnotou 60 h

21 B - upraveného druhého nártu prof. E. Karla v černé barvě na křídlovém papíře s 7. řádkem obito stříbr

21 B - upraveného druhého nártu prof. E. Karla s příjím hodnoty 60 h v různých barvách na ž. papíře a zpevněním na MZ papíře

21 B - upraveného druhého nártu prof. E. Karla s příjím hodnoty 60 h v různých barvách na ž. papíře a zpevněním na MZ papíře

88

1920, 11. 8. I. letecké provizorium (Hradčany)

Letecké výplatní známky, návrh A. Mucha, KT, nezobkované a Řz 13 ½ (A) či Řz 13 ¼ : 13 ¼ (B), papír různé kvality a odstínu. Přetisk KT v barvě hnědé (L1), modré (L2) a zelené (L3), návrh přetisku F. Novák.

NEZOBKOVANÉ

L1 14 Kč/ 200 h	a) sv. ultramarínová / červenohnědá .....(22)	600	1200	500	20000
	b) tm. ultramarínová / červenohnědá .....(22)	800	1400	600	20000
L2 24 Kč/ 500 h	hnědá / tmavomodrá .....(25)	1200	1800	1000	20000
L3 28 Kč/ 1000 h	a) červenofialová / zelenomodrá .....(26a)	1000	1500	800	25000
	b) modrofialová / zelenomodrá .....(26b)	1200	1700	1000	25000

ZOBKOVANÉ – Řz 13 ¼

L1A 14 Kč/ 200 h	a) sv. ultramarínová / červenohnědá .....(22)	900	1500	700	25000
	b) tm. ultramarínová / červenohnědá .....(22)	1000	1600	800	25000
L2A 24 Kč/ 500 h	hnědá / tmavomodrá .....(25)	2000	2600	1200	25000
L3A 28 Kč/ 1000 h	a) červenofialová / zelenomodrá .....(26a)	30000	40000	15000	-7-
	b) modrofialová / zelenomodrá .....(26b)	35000	45000	18000	-7-

ZOBKOVANÉ – Řz 13 ¼ : 13 ¼

L1B 14 Kč/ 200 h	a) sv. ultramarínová / červenohnědá .....(22)	7500	10000	3000	35000
L2B 24 Kč/ 500 h	hnědá / tmavomodrá .....(25)	4000	5000	3000	35000
L3B 28 Kč/ 1000 h	a) červenofialová / zelenomodrá .....(26a)	1000	1500	800	35000

Pravěhotí označení přetisků mají přetisku v 15 %, obě označení (a) či (b) mají stejné známky, například například o 10% větší. Naproti většině soukromých známek má jen papír a odstín. Skutečně použité známky jsou namalované v rámci a v rámci na kompaktních barevných papírech, nebo alespoň na výřezcích z nich. Skutečně použitelné známky mohou být i) na výřezcích pocházejících z amerických obětí, které byly v roce 1920 v Československu a j) z amerických dokumentů, které byly v roce 1920 v Československu. Je to proto, že tyto známky z obětí nikdy nebyly a nikdy nebyly jako použité. Pokud se tak přece jen stane, nebo je vidět, odliš od známek s obvyklými papíry a odstíny, a proto je namalované označujeme.

Barevné odstíny známek a přetisku

Výraznější barevné odstíny známek jsou uvedeny výše. Kromě nich mohou existovat ještě drobnější barevné odstíny způsobené rozdíly sytosti barev při tisku, případně i druhem papíru, které však bývá nevhodné. Poměrně značné rozdíly existují rovněž v barevných odstínech přetisku. V literatuře jsou uváděny obvykle v souvislosti s použitým barevným odstínem papíru známek. Rozsáhlejší studie o vztácnosti výskytu jednotlivých odstínů přetisku a odstínu barvy papíru známek však nebyla zatím zpracována, a proto je bývá nevhodné. Někteří se ale barva přetisku mohla změnit (např. vyblednout) i pozdějším působením vnějších vlivů (světlo, vlhkost, chemikálie atd.) Přehled známých odstínů barev přetisku a papíru známek uvádíme níže, další názory nejsou vyloučeny.

Barevné odstíny zobkovaných známek a přetisku

Pro barevné odstíny zobkovaných známek (a přetisků) platí v podstatě totéž, co pro známky nezobkované (viz výše). U jednotlivých barev jsou v závorkách velkými písmeny uvedeny druhy zobkování, které jsou u odstínu známy. Barevné odstíny, které jsou nejvíce zobrazené a odlišné, označujeme v katalogových značkách výše, ostatní barevné odstíny bývá neoznačujeme (pro specialisty mají cenu záliby).

barevný odstín známky (druh zobkování)

SO1 1 h	hnědá (B)	barevný odstín přetisku
SO3 5 h	modrofialová (A,B,C), tmavě modrofialová	jen černý
SO4 10 h	zelená (A,B,C)	jen černý
SO5 15 h	okrová červená (A,B,D,E), hnědkorvená (A) a červená (B)	jen černý
SO7 20 h	karmínová červená (A,B)	jen černý
SO8 25 h	fialová(A,C,D)	jen černý
SO10 30 h	sv. fialová (C)	světlá (C), tmavě(C) či fialá modř(C)
SO14 60 h	žlutokorvená (A,C) a	modř (A), šedomodř (C)
SO19 200 h	ultramarnová nebo modrofialová (obě A)	rumělková nebo tmavě červená (jen A)

Soukromá a ministerská zobkování

Existují rovněž známky s přetiskem SO 1920 s jinými než výše uvedenými rozměry zobkování: často jde o různé fažky či spekulativní výrobky, které nemají sběratelský význam. Vzácně se ale mohou objevit i některá soukromá zobkování či zobkování ministerská zhotovená v tiskárně České grafické Unie v Praze. Ze sběratelského hlediska mají význam pouze ta z nich, která se zachovala na celistvostech nebo mají alespoň jednoznačně identifikovatelná razítka z přebíratelného území ("," či e známky se soukromým či ministerským zobkovaním nelze spolehlivě odlišit od spekulativních výrobků či fažek, a proto je nehodnotíme).

Jednotlivé použité známky (s) doporučujeme oceňovat max. do výše nejnižší varianty nezobkovaných známek. Naproti tomu celistvosti vypáčené známkami se soukromou či ministerskou perforací si zaslouží určitou příslušku, která se podle druhu zářítka a použitých známkových hodnot pohybuje mezi 25 až 40 % ceny srovnatelné celistvosti s nezobkovanými známkami.

Přejeme všem filatelistům příjemné chvíle s tímto katalogem a těšíme se na reakci a připomínky filatelistické veřejnosti.

Redakce MR

OBJEDNACÍ KUPON

ČESKOSLOVENSKO 1918-1939
Specializovaná příručka známek a celistvostí I. část

Jméno: ..... Podpis: .....

Adresa: ..... Datum: .....

tel.: ..... email: ..... č.ú.: .....

Objednávám počet kusů: .....

Předplatitel MR ANO NE

Cena I. dílu

890 Kč, pro předplatitele MR 790 Kč
+ poštovné a balné

**OBJEDNÁVKU VYSTŘIHŇTE A POŠLETE NA ADRESU
FILATELIE-KLIM, Merkur, Veselá 37, 602 00, Brno 2
tel.: 542 211 931 e-mail: risa@filatelie-klim.com**

BONUS

Při zakoupení katalogu možnost koupit za velmi zvýhodněnou cenu
2 publikace: Emise „Hradčany“ 1918 – 1920 25 h fialová a Weipert falzum
celkem za 160 Kč

